

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 27ΗΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1958

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΓΕΩΡΓ. ΚΟΣΜΕΤΑΤΟΥ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΑΓΓΕΛΙΑ ΘΑΝΑΤΟΥ

Ὁ Πρόεδρος ἀγγέλλει τὸν θάνατον τοῦ τακτικοῦ μέλους ἐν τῇ Τάξει τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν **Γεωργ. Θ. Φωτεινοῦ** καὶ λέγει, ὡς κατωτέρω, περὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ καὶ κοινωνικοῦ ἔργου αὐτοῦ.

Μετὰ μεγάλης λύπης ἀγγέλλω τὸν θάνατον τοῦ συναδέλφου *Γεωργίου Θ. Φωτεινοῦ*, συμβάντα τὸ παρελθὸν Σάββατον, 21^{ον} Φεβρουαρίου ἐ.ἔ.

Ὁ μεταστὰς ἔσχε μακρὰν καὶ εὐδόκιμον σταδιοδρομίαν, ὅσον ὀλίγοι παρ' ἡμῖν. Ἐγενήθη τῷ 1875 ἐν Μυλοποτάμῳ τῶν Κυθήρων. Τὰ ἐγκύκλια αὐτοῦ μαθήματα παρηκολούθησεν εἰς τὴν πατρίδα του καὶ εἰς τὴν Γαλλικὴν Σχολὴν τῆς Σμύρνης, κατόπιν δὲ ἐνεγράφη εἰς τὴν Ἱατρικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἔνθα καὶ ἀνηγορεύθη διδάκτωρ κατὰ τὸ ἔτος 1898. Ἐν Ἀθήναις ἐγένετο κατ' ἀρχὰς βοηθὸς ἱατρὸς τῆς Τοπογραφικῆς Ἀνατομικῆς, κατόπιν δὲ τῆς Κλινικῆς τῶν Ἀφροδισίων καὶ Δερματικῶν νόσων. Μετέβη κατόπιν εἰς Παρισίους καὶ Γερμανίαν πρὸς μετεκπαίδευσιν εἰς τὸν κλάδον τοῦτον.

Ἐπιστρέψας εἰς Ἀθήνας τῷ 1908 ἐγένετο ἐπιμελητὴς τῆς Πανεπιστημιακῆς Κλινικῆς τῶν ἀφροδισίων καὶ δερματικῶν νοσημάτων, τῷ δὲ 1910 τακτικὸς καθηγητὴς τοῦ μαθήματος τούτου, συγχρόνως δὲ καὶ Διευθυντὴς τοῦ μόλις οἰκοδομηθέντος τότε Νοσοκομείου «Ἀνδρέου Συγγροῦ», παραμείνας ἐν ἐνεργείᾳ μέχρι τοῦ 1946, ὅτε καὶ ἀπεχώρησε τοῦ Πανεπιστημίου καταληφθεὶς ὑπὸ τοῦ κεκανονισμένου ὁρίου ἡλικίας.

Ἡ δρᾶσις τοῦ Γεωργίου Φωτεινοῦ κατὰ τὸ τριακονταεπταετὲς διάστημα τῆς καθηγεσίας αὐτοῦ ὑπῆρξε γόνιμος καὶ πασίγνωστος, ὥστε δὲν θὰ εἰσέλθω εἰς λεπτομερείας. Ἀναφέρω μόνον τὴν τελείαν ὀργάνωσιν τοῦ νοσοκομείου «Ἀνδρέου

Συγγροῦ», ὅσον ἀφορᾷ τὴν Κλινικὴν καὶ τὰ ἐργαστήρια αὐτοῦ, τὴν Πανεπιστημιακὴν του διδασκαλίαν, διὰ πρῶτην φορὰν γενομένην ἐνταῦθα συστηματικῶς καὶ κλινικῶς ὡς καὶ δι' ὑποχρεωτικῆς μελέτης τῶν προπλασμάτων ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ Φωτεινοῦ ἰδρυθέντι εἰδικῷ Μουσεῖῳ.

Ἡ ἀφοσίωσίς του εἰς τὸ Νοσοκομεῖον ὑπῆρξε παραδειγματικὴ, διότι ἀφιέρωνε τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας εἰς αὐτὸ καὶ μάλιστα ἐκοιμᾶτο συχνάκις ἐνταῦθα, καὶ τοῦτο πρὸς παρακολούθησιν τῆς κανονικῆς λειτουργίας τοῦ ἰδρύματος τούτου, τὸ ὁποῖον τοσοῦτον ἠγάπησεν ὥστε ἀφιέρωσεν εἰς αὐτὸ ὀλόκληρον τὴν πανεπιστημιακὴν ζωὴν του, καταστήσας τοῦτο ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὀργάνωσιν καὶ τελειότητα, πρῶτον εἰς τὸ εἶδος του εἰς ὅλην τὴν Ἄνατολὴν.

Ἄλλὰ καὶ τὸ ἐπιστημονικὸν μέρος τῆς εἰδικότητός του δὲν παρημέλησεν ὁ Γεώργιος Φωτεινός, διότι ἐκ τοῦ πλουσίου ὑλικοῦ τῆς Κλινικῆς ἐδημοσίευσεν μέγαν ἀριθμὸν ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν, ἰδρύσας συγχρόνως καὶ τὴν Δερματολογικὴν Ἑταιρείαν τῆς ὁποίας διετέλεσεν ἐπὶ ἔτη πρόεδρος. Ὁ Φωτεινὸς θεωρεῖται καὶ ὡς ὁ πρωτοπόρος τοῦ ἀντιαφροδισιακοῦ ἀγῶνος ἐν Ἑλλάδι.

Ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ διετέλεσεν Ἀντιπρύτανης, ἐπὶ τριετίαν Πρύτανης, καὶ Προπρύτανης, ἀπὸ τοῦ 1936-37 μέχρι τοῦ 1940-41, συνέβαλε δὲ διὰ τῆς δραστηριότητός του εἰς τὴν ἐν γένει βελτίωσιν τῆς διοικήσεως αὐτοῦ.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐπιστημονικῆς αὐτῆς σταδιοδρομίας του ἠνοίχθησαν εἰς αὐτὸν αἱ πύλαι τῆς Ἀκαδημίας, οὕτω δὲ τὸ ἔτος 1954 ἐξελέγη τακτικὸν μέλος τῆς Τάξεως τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν, παρακολουθήσας τακτικῶς τὰς ἐργασίας τῆς Ἀκαδημίας μέχρι τοῦ τέλους τοῦ παρελθόντος ἔτους. Δυστυχῶς ἡ μειωθείσα κατάσταση τῆς ὀράσεώς του δὲν ἐβοήθησεν, ὥστε νὰ ἐξακολουθήσῃ οὕτως τὸ ἐπιστημονικὸν καὶ συγγραφικὸν του ἔργον μέχρι τέλους τῆς ζωῆς του.

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἐν συντομίᾳ ἡ ἐπιστημονικὴ σταδιοδρομία τοῦ ἀοιδίμου συναδέλφου ἡμῶν Γεωργίου Φωτεινοῦ, τὴν μνήμην τοῦ ὁποίου πάντες θὰ διατηρήσωμεν ζωηράν, ὡς ἀγαπητοῦ φίλου καὶ συναδέλφου. Ἄς μοὶ ἐπιτραπῇ τέλος, ὅπως ἐκφράσω ἐκ μέρους ὄλων μας εἰς τὴν οἰκογένειάν του τὰ εἰλικρινῆ ἡμῶν συλλυπητήρια.

ΕΚΛΟΓΗ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΜΕΛΟΥΣ

Ὁ Πρόεδρος ἀνακοινοῖ τὸ Β. Διάταγμα τῆς 23^{ης} Δεκεμβρίου 1957, δημοσιευθὲν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τὴν 21^{ην} Ἰανουαρίου 1958, δι' οὗ ἐκυρώθη ἡ ἐκλογή τοῦ κ. **Κωνσταντίνου Χωρέμη**, καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὡς τακτικοῦ μέλους τῆς Ἀκαδημίας ἐν τῇ Τάξει τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν. Μεθ' οὗ καλεῖ τὸν παριστάμενον εἰς τὴν συνεδρίαν κ. Κ. Χωρέμη, ὅστις προσελθὼν κατέλαβε τὴν θέσιν αὐτοῦ μεταξὺ τῶν Ἀκαδημαϊκῶν,

ΑΝΑΚΗΡΥΞΙΣ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ ΚΑΙ ΔΩΡΗΤΩΝ

Μετά πρότασιν τῆς Συγκλήτου ἀνακηρύσσονται ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας:

- α) Εὐεργέται: οἱ 1) *Σωτήριος Ματράγκας*, 2) *Πέτρος Ἀγγελετόπουλος* καὶ 3) *Βασίλειος Κουρεμένος*.
β) Δωρηταί: ὁ *Σωκράτης Κουγέας*.

ΕΚΛΟΓΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΤΗΣ Β' ΤΑΞΕΩΣ

Ἀνακοινῶνται τὸ ἀπὸ 10 Φεβρουαρίου 1958 ἔγγραφον τῆς Β' Τάξεως δι' οὗ γνωρίζει αὕτη ὅτι, παραιτηθέντος τοῦ κ. Μ. Καλομοίρη ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος τοῦ Γραμματέως τῆς Τάξεως, ἐξελέγη Γραμματεὺς αὐτῆς ὁ κ. *Ἡλίας Βενέζης* διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα μέχρι τῆς 4^{ης} Ὀκτωβρίου 1959 ὅτε λήγει ἡ θητεία τοῦ παραιτηθέντος Μαν. Καλομοίρη.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

Ὁ κ. **Νικ. Ἐξαρχόπουλος** παρουσιάζει τὸ ἄρτι ἐκδοθὲν ἔργον τοῦ ὁμοτίμου καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου *Θρασ. Βλησίδου* «*Ὁ ἄνθρωπος, ὁ κόσμος καὶ ὁ Θεός*» καί, ἀναπτύσσων τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ, ἐπαινεῖ τὸν συγγραφέα ὡς ἑξῆς.

Τὸ σύγγραμμα τοῦτο ἀποτελεῖται ἐξ VIII καὶ 448 σελίδων, εἰς σχ. 8^{ον} καὶ διαιρεῖται εἰς δύο μέρη, ἤτοι εἰς Κοσμοθεωρίαν καὶ εἰς Βιοθεωρίαν, εἶναι δὲ πρωτότυπος μελέτη, τῆς ὁποίας προσωρινὴ δημοσίᾳ ἀνακοίνωσις εἰς γενικωτάτας γραμμάς ἐγένετο ἤδη ὑπὸ τοῦ συγγραφέως διὰ τοῦ πρυτανικοῦ του λόγου [1954].

Σκοπὸς τῆς ὅλης συγγραφῆς εἶναι:

α') ἡ ἀποσαφήνισις τῶν μεγάλων φιλοσοφικῶν προβλημάτων τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος καὶ συνεπῶς τοῦ Ἀνθρώπου, τῆς ζωῆς, τοῦ ὄντος καὶ τῆς ὕλης, τοῦ γίνεσθαι, τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἠθικοῦ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ·

β') ἡ διαπίστωσις τῆς ὀργανικῆς ἐνότητος αὐτῶν·

γ') ἡ ἐρμηνεία ἐκάστου τούτων κατὰ τὰς διαφόρους ἐπιστήμας φυσικᾶς, φιλοσοφίαν, ἀποκρυφισμὸν καὶ θρησκείαν καὶ

δ') ἡ σύνθεσις αὐτῶν πρὸς μίαν Κοσμοθεωρίαν καὶ Βιοθεωρίαν.

Εἰς τὰς καθ' ἕκαστον ἐρμηνείας τῶν ὡς ἄνω προβλημάτων ὁ συγγραφεὺς προσπαθεῖ νὰ ἀποσαφήνισῃ τί εἶναι θετικῶς γνωστόν, τί εἶναι θεωρητικὸν καὶ τί πέραν τούτων ἀποτελεῖ ἀτομικὰς ἐκδοχὰς.

Εἰς τὴν ὅλην ἔρευναν ὁ συγγραφεὺς χωρεῖ ἐπιταγωγικῶς ἐκ τῶν ἐπὶ μέρους φαινομένων εἰς τὰς γενικὰς ἀρχὰς. Οὕτως ἡ κατανόησις τῶν προβλημάτων καὶ τῶν ἐρμηνειῶν αὐτῶν καθίσταται λίαν ἐναργής, εἰς τοῦτο δὲ συμβάλλει ἡ μεγάλη σαφήνεια, ἡ ἀριστοτεχνικὴ διάρθρωσις τῆς ὕλης καὶ ἡ ἄκρα ἀντικειμενικότης τῆς ὅλης συγγραφῆς.

Τὰς ἐρμηνείας ἐκ τῶν διαφόρων ἐπιστημῶν καὶ τὰς ἐκ τούτων κοσμοθεωρίας ὑποβάλλει ὁ συγγραφεὺς εἰς ἰδίαν κριτικὴν ἀποδεικνύων ὅτι οὐδεμία λύσις εἶναι πλήρης καὶ ἱκανοποιητικὴ διὰ τὴν ἀνθρωπίνην νόησιν. Συνθέτων δὲ καὶ τὰς ἰδίας αὐτοῦ ἀντιλήψεις φθάνει εἰς τὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα :

1^{ον}) Τὴν ἐκδοχὴν ὑπάρξεως ψυχῆς εἰς τὸν ἀνθρώπον μὲ γνῶσιν, ἐλευθέραν βούλησιν καὶ ἠθικὴν συνείδησιν.

2^{ον}) τὴν ἐκδοχὴν ἀθανασίας τῆς ψυχῆς.

3^{ον}) τὴν ἐκδοχὴν αὐτονομίας τῆς ζωῆς καὶ ὑπάρξεως καθολικῆς ζωῆς.

4^{ον}) τὴν ἐκδοχὴν ἀρχεγόνου οὐσίας καὶ ἐνεργείας καὶ

5^{ον}) τὴν ἐκδοχὴν ἀρχικοῦ αἰτίου τῆς Δημιουργίας (Θεοῦ) μὲ ἀνωτέραν νόησιν, βούλησιν καὶ συνείδησιν.

Εἰς τὴν βιοθεωρίαν τοῦ ὁ συγγραφεὺς ἀναλύων τοὺς παράγοντας τοῦ κοινωνικοῦ προβλήματος ἀπὸ τῆς γενέσεώς των διὰ τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς κοινωνίας ἐρμηνεύει τοὺς ἀγῶνας τοῦ ἀτόμου, τῶν τάξεων καὶ τῶν Ἐθνῶν καὶ καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι βάσις τοῦ κοινωνικοῦ καθεστῶτος πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀλληλεξάρτησις καὶ ἡ ἀλληλεγγύη τῶν ἀτόμων καὶ τῶν κρατῶν βάσει τῆς λειτουργίας τοῦ ἠθικοῦ νόμου.

Λαμβανομένου ὑπ' ὅψιν ὅτι ὁ συγγραφεὺς εἶναι φυσιοδίφης, δέον νὰ ἐξαρθῇ ἡ μεγίστη σημασία τῶν συμπερασμάτων εἰς τὰ ὁποῖα καταλήγει οὗτος. Τὸ γεγονός ἰδίᾳ ὅτι οὗτος φθάνει εἰς τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἐκδοχῆς Θεοῦ ὡς ὑπερτάτης ἀρχῆς τῆς Δημιουργίας, ὡς καὶ ἡ ἔξαρσις τῆς ἀναγκαιότητος τῆς λειτουργίας τοῦ ἠθικοῦ νόμου εἰς τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν ἔχουν ὑψίστην σημασίαν καὶ παρουσιάζουν τὸν συγγραφέα ἕνα τῶν ἰσχυροτέρων ὑπερμάχων τῆς πνευματοκρατικῆς κατευθύνσεως ἔναντι τῶν ὑλιστικῶν θεωριῶν. Ἡ μεγάλη ἐγκυκλοπαιδικὴ μόρφωσις τοῦ συγγραφέως, ἡ χρῆσις τῶν διδαγμάτων τῶν κλασσικῶν φιλοσόφων ἐκ τοῦ πρωτοτύπου συντελοῦν ἐπίσης, ὅπως τὸ ἔργον κατασιτῇ ἄρτιον ἀπὸ πάσης πλευρᾶς.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΜΕΛΟΥΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ. — Πλαστὴ διήγησις περὶ τῆς ὑπαγωγῆς τῶν Μανιατῶν εἰς τοὺς Τούρκους κατὰ τὸ 1715, ὑπὸ Σωκρ. Κουγέα.